

het zich tot een fout aanreket (zooals Ref.) indien aan zijn cataract-snede niet een goede bindvlieslap is toegevoegd kan TERRIEN'S boek natuurlijk niet uitbundig prijzen, maar ware het voor den schrijver aannemelijk een bladzijde met „errata” in den aangeduiden zin in te leggen, ik zou niet aarzelen het met warmte aan te bevelen.

ZEEMAN.

Dr. E. WODAK, *Der Baranysche Zeigeversuch*. 79 bldz. URBAN en SCHWARZENBERG, Berlijn, Weenen, 1927.

De wijsproeven van BARANY behooren thans tot de regelmatig weerkerende onderzoeksmethodes in de otologische en neurologische klinieken en hebben hun onschatbare waarde voor de beoordeeling vooral van vestibularis- en cerebellaire aandoeningen voldoende bewezen. Maar de physiologische grondslagen waarop deze berusten zijn niet voldoende onderzocht. Hierover bestaat weleens reeds groote literatuur, doch deze bevat — zooals de schrijver uiteenzet — verschillende tegenstrijdigheden. In deze monographie brengt dr. WODAK verslag uit over de resultaten van onderzoekingen, die hij met dr. F. H. FISCHER in het physiologische instituut van TSCHERMAK te Praag verricht heeft. Van psychophysiologisch standpunt uit ontleedt hij de verschillende factoren, die bij de wijsproeven een rol spelen. Hij vereenvoudigde de techniek en onderzocht bij verschillende proefpersonen den invloed, die onwillekeurige spiercontractie's, huidprikkel, lichtprikkel enz. op den afloop van het voorbijwijken uitoefenen. Deze blijkt vrij belangrijk te zijn en niet minder geldt dit voor wijzigingen van den stand van het hoofd en van de oogen. Ook bij het reflectorisch voorbijwijken (calorisch en na draaijen) blijkt een invloed van andere prikkels (van trigeminus en vagus bijv.) het resultaat van de proeven te kunnen wijzigen. Dr. WODAK geeft ookeen eenvoudige methode aan om de verschillende uitslagen bij de wijsproeven graphisch vast te leggen, waardoor de objectiviteit van het onderzoek vergroot wordt.

De uiteenzettingen van den schrijver zijn wel belangwekkend voor de psychophysiologie. Voor de kliniek heeft men hieraan niet veel. Het werk leidt er echter wel toe bij zijn onderzoek zeer nauwkeurig de oorspronkelijke voorschriften te volgen, die BARANY met — grootendeels geniale intuïtie — heeft gegeven.

B. BROUWER.

R. VON DEN VELDEN und P. WOLFF, *Handbuch der praktischen Therapie als Ergebniss experimenteller Forschung*. Bij J. A. BARTH, Leipzig 2de Deel 1927. Prijs: 76 mark, geb. 83.50 mark.

Niet zonder eenige spanning heb ik naar het verschijnen van het tweede deel van dit breed opgezette handboek uitgezien. Want is het niet het verlangen van ieder geneesheer juist op het terrein van de therapie zijn kennis te vermeerderen? Aan dezen, door ons allen gekoesterden wensch komt het handboek in ruime mate tegemoet, in zooverre het een schat van gegevens brengt door een aantal geneesheeren, elk op hun gebied in bijzondere mate des-